

ПРОБЛЕМАТИКА ТЕХНІЧНОГО ЗНАННЯ У ФІЛОСОФІЇ ТЕХНІКИ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра філософії та суспільних наук

Проблема технічного знання займає у філософії техніки органічне місце. За онтологічними, гносеологічно-методологічними та соціально-аксіологічними підставами формулюється сучасна теорія технологічного знання де за основу береться філософія.

Філософія технічного знання включає в себе в якості структурних компонентів наступні проблеми: осмислення поняття і сутності технічного знання, передумов його генезису і розвитку; визначення еволюції місця та ролі технічного знання в матеріальній та духовній культурі, його соціальних і гуманітарних наслідків; теоретичне дослідження технічного детермінізму - закономірностей структури, функціонування та розвитку техніки; визначення сутності техніко-технологічних наук, етапів їх становлення, специфіки, класифікації та взаємозв'язку; аналіз сутності різних видів технічної діяльності, в першу чергу інженерної та науково-дослідної.

Під **онтологічною підставою** виступає техніка як самостійна сутність, що представляє собою ієрархічну систему технічних артефактів. Саме техніка зі своїми функціями у виробництві і визначає специфіку технічного знання. Крім того, саме виходячи з характеру і рівня розвитку техніки виробляється більшість класифікацій технічних наук.

Гносеологічними підставами є науково-технічна картина світу, система сучасних науково-технічних знань, його форми (технічні факти або проблеми, технічні терміни, технічні закони).

Методологічною підставою дослідження філософії технічного знання виступає діалектико-матеріалістичний підхід, загальнонаукові підходи – системності.

Якщо дивитись окремо, то соціальні підстави науки – це сукупність уявлень науки про її зв'язок з суспільством, а аксіологічні підстави науки – це сукупність припущень науки про зовнішні та внутрішні цінності науки. Разом **соціально-аксіологічними підставами** виступають масові, науково-теоретичні та філософські уявлення про практичне значення сучасного технічного знання в загальній системі наукового знання, про цілі науково-технічного пізнання та його досягнення.

Предметом філософії технічного знання є дослідження філософських проблем знання про виникнення, розвитку і структурі функціонування техніки, про способи створення, виготовлення, експлуатації, утилізації та оцінки техніки, а також методологія отримання цього знання.

Дослідницька мета філософії технічного знання складається з вивчення сутності явищ, що використовуються або можуть використовуватися у техніці, та з розробки знань про способи та методи роботи з технікою (створення техніки, виготовлення).

Філософія технічного знання звертає увагу на такі філософські проблеми технічного світу, як наукова діяльність, соціальні інститути та суб'єкти науково-технічного та інших видів пізнавальної діяльності. Вона пояснює роль і місце технічного знання у суспільстві.